

Referat – Godkendt til offentliggørelse

Bestyrelsesmødet del 1: onsdag den 16. december 2020, kl. 16.00 – 18.00 og del 2: mandag den 21. december 2020 kl. 16.00 – 18.00. Begge møder afholdt online.

Deltagere: Niels-Christian Levin Hansen (formand), Annesofie Bjerre, Flemming Larsen, Flemming Torp, Helge Søgaard, Helle Stuart, Jacob Jensen, Kirsten Skovsby, Leif Nielsen, Mogens Kirkeby og Torben Meldgaard.

Gæst: Winni Grosbøll (tiltrædende direktør) (del 1 fra kl. 16.00 – 17.30, punkterne, 1, 2 a, 2b, 5 a, 5 e, 5 g og del 2).

Fra sekretariatet: Astrid Bjørg Mortensen, Claus Andersen, Jakob Simonsen, Torbjørn Eriksen og Anker Madsen (referent).

1. Godkendelse af dagsorden

Formanden Niels-Christian Levin Hansen bød velkommen til bestyrelsesmødet og konstaterede, at bestyrelsen var beslutningsdygtig.

Han takkede for, at bestyrelsesmedlemmerne med kort varsel havde accepteret at ændre det indkaldte møde fra et møde med fysisk fremmøde til to onlinemøder.

Han bød derefter velkommen til Friluftsrådets kommende direktør Winni Grosbøll, som deltog i dele af mødet, og udtrykte på den samlede bestyrelses vegne forhåbninger til et godt samarbejde. Winni Grosbøll takkede for velkomsten og præsenterede sig for bestyrelsen og udtrykte ligeledes ønsker til et frugtbart samarbejde.

Der blev fremlagt en ikke på forhånd udsendt PowerPoint præsentation i forbindelse med drøftelserne under dagsordenens punkt 5 a: Status om Udlodningsmidlerne.

Der var den 14. december 2020 per mail udsendt yderligere bilag vedrørende dagsordenens punkt 9 c, Indstilling om tilskud og afslag 70. fordeling, 4. uddeling, Udlodningsmidler til Friluftsliv, idet der blev tilføjet yderligere emner til "BILAG 2 - Tilskud til udviklingsprojekter".

Der var ingen bestyrelsesmedlemmer, der anmodede om at medtage emner til behandling fra oversigten over emner i "Orientering til bestyrelsen 16. december 2020".

Dagsordenen blev godkendt, idet det blev besluttet at behandle punkterne i følgende rækkefølge: 1, 2 a, 2 b, 5 a, 8 a, 9 a, 9 b, 9 c, 5 e, og 5 g under bestyrelsesmødet del 1 og de resterende punkter under del 2.

2. Strategi for Friluftsrådet

a) Årlig status på arbejdet med "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020"

Generalforsamlingen vedtog den 24. april 2013 "Strategi for Friluftsrådet 2013-2020".

Bestyrelsen besluttede i 2018 at prioritere indsatserne i "Strategi for Friluftsrådet 2013-2020" i en mere konkret og fokuseret arbejdsplan benævnt "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020". Bestyrelsen fastlagde fem strategiske temaer, der har ligget til grund for prioriteringen af Friluftsrådets arbejde i årene 2018-2020.

Sekretariatet fremlagde et notat, der redegjorde for, hvilke indsatser, der er gjort, og hvad der er opnået i 2020 under de fem strategiske temaer i "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020" i samme format som tidligere år.

Bestyrelsen konstaterede, at de fastsatte tidsrammer for både "Strategi for Friluftsrådet 2013-2020" og "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020" udløber ved årsskiftet 2020/2021. Dermed er arbejdet under den strategi, der blev vedtaget på generalforsamlingen i 2013, afsluttet.

Mogens Kirkeby fandt ikke, at de anbefalinger til fremtidige handlinger, der blev fremlagt under det strategiske tema: Adgang til naturen, var tilstrækkelige skarpe og handlingsorienterede og de markerede ikke i tilstrækkelig grad, at Friluftsrådets hjertesag er at sikre adgangen til at udøve friluftaktiviteter i naturen. Han efterlyste "mere impact". **Formanden Niels-Christian Levin Hansen** medgav, at anbefalingerne omkring Friluftsrådets fremadrettede arbejde med adgang kunne være mere skarpe i formuleringerne.

Helle Stuart havde noteret sig nogle gode anbefalinger under det strategiske tema: Friluftslivets betydning for sundheden, men påpegede, at når der fremlagdes anbefalinger kunne bestyrelsen ikke nøjes med at tage notatet til efterretning.

Hun gjorde opmærksom på, at Danske Regioner og 55 primært sundhedsorganisationer, herunder fem af Friluftsrådets medlemmer, havde opfordret Folketinget til at vedtage en Folkesundhedslov. Hun fandt, at Friluftsrådet burde bakke op bag et sådan initiativ og markere friluftslivets positive effekter på folkesundheden.

Bestyrelsen tog orienteringen om, hvilke indsatser der er gjort og hvad der er opnået i 2020 under de fem strategiske temaer i "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020" til efterretning, idet de angivne anbefalinger i det fremlagte statusnotat ikke som sådan tages til efterretning, men tages med over i arbejdet med "Strategi for Friluftsrådet 2021".

Bestyrelsen noterede sig, at arbejdet relateret til "Strategi for Friluftsrådet 2013-2020" og "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020" hermed er afsluttet.

Bestyrelsen besluttede at sætte et punkt på dagsorden for bestyrelsesmødet den 1. februar 2020: Drøftelse af Friluftsrådets eventuelle opbakning bag en opfordring til Folketinget om at vedtage en Folkesundhedslov.

b) *Strategi for Friluftsrådet 2021*

Strategiudvalget havde arbejdet videre med at formulere politiske mål under de fire strategiske temaer, der tidligere var forelagt bestyrelsen.

Udvalget havde nu fastlagt et format for de strategiske temaer, politiske mål og handlinger, med en overskrift, der er formuleret som et udsagn. Derefter en kort tekst, der motiverer mål og handlinger og begrundet det (samfundsmæssige) problem eller den værdi, der opnås.

Der er angivet et antal politiske mål, formuleret som den ændring, Friluftsrådet gerne vil realisere og en række handlinger under hvert mål, som er de mere konkrete arbejdsområder eller prioriteringer.

Bestyrelsen gennemgik punkt for punkt Strategiudvalgets udkast til strategiske mål og handlinger og fremkom med en række bemærkninger og konkrete forslag til omformuleringer og ændringer. Strategiudvalget behandler de fremkomne bemærkninger og forslag på sit møde den 7. januar 2021, hvorefter udkastet til Friluftsrådets strategi 2021 sendes i høring hos medlemsorganisationerne.

Endvidere havde Strategiudvalget arbejdet med formuleringer af Friluftsrådets værdier, som et overordnet udgangspunkt for Friluftsrådets virke. Der var taget udgangspunkt i værdierne, som generalforsamlingen havde fastlagt i "*Strategi for Friluftsrådet 2013-2020*", men der var foreslået nogle mindre omformuleringer og justeringer, eksempelvis er udtrykket "ledende" bortfaldet.

Bestyrelsen drøftede i denne forbindelse, hvorvidt det ville være gavnligt at lade værdisættet i højere grad afspejle friluftslivets værdier i stedet for alene Friluftsrådets værdier. Her afventes en mulig reaktion fra medlemsorganisationerne i forbindelse med høringen.

Bestyrelsen drøftede og kommenterede de fremlagte politiske mål og handlinger samt udkast til værdier for Friluftsrådet.

Strategiudvalget holder møde den 7. januar 2021, hvorefter udkastet til strategi sendes i høring hos medlemsorganisationerne. Der vil således ligge et færdigt udkast til "Strategi for Friluftsrådet 2021" og færdigt udkast til værdier for Friluftsrådet til bestyrelsens vedtagelse på bestyrelsesmødet 1. februar 2021.

Forslag til "Strategi for Friluftsrådet 2021" og forslag til værdier for Friluftsrådet fremlægges for generalforsamlingen den 28. april 2021 med henblik på forsamlingens godkendelse.

5. Konkrete sager

a) *Drøftelse af strategi for Friluftsrådets arbejde frem mod en revision af Udlovningsloven*

Referatet af dette punkt tilgår alene mødedeltagerne og bestyrelsessuppleanterne og offentliggøres ikke uden for kreds.

8. Programmer og projekter

- a) *Programmet Danske Naturparker – Godkendelse af Naturpark Nordals til optagelse i mærkningsordningen*

Da Nordals Naturpark i marts 2020 blev godkendt som pilotnaturpark under Mærkningsordningen Danske Naturparker, var det med en ambition om hurtigt at blive godkendt som naturpark under mærkningsordningen. Siden marts 2020 har der været en løbende dialog mellem Sønderborg Kommune og Friluftsrådets sekretariat vedrørende etablering af en naturpark på Nordals. Sønderborg Kommune søgte nu om godkendelse af Nordals som naturpark til optagelse i Mærkningsordningen Danske Naturparker.

Nationalkomiteen for Danske Naturparker havde gennemgået ansøgningen på komiteens møde den 26. oktober 2020 og indstillede, at Friluftsrådets bestyrelse godkendte Nordals som naturpark under Mærkningsordningen Danske Naturparker.

Bestyrelsen besluttede, at Nordals optages som naturpark i Mærkningsordningen Danske Naturparker for en femårig periode frem til december 2025.

9. Udlodningsmidler til Friluftsliv

- a) *Status for klage over afgørelse på ansøgning til Udlodningsmidler til Friluftsliv, puljen Adgang/udviklingsprojekter*

Friluftsrådet har den 20. oktober 2020 modtaget orientering fra Miljøstyrelsen om, at Miljøstyrelsen som tilsynsmyndighed har modtaget en klage fra Foreningen De Frie Fugle vedrørende Friluftsrådets forvaltning af Udlodningsmidler til Friluftsliv.

Friluftsrådet har på sit bestyrelsesmøde den 31. oktober 2020 forholdt sig direkte til en henvendelse fra Foreningen De Frie Fugle vedrørende Friluftsrådets behandling af ansøgningen, sag nummer 109485.

Jakob Simonsen oplyste, at Friluftsrådet ville blive bedt af Miljøstyrelsen om en redegørelse i forbindelse med Miljøstyrelsens behandling af klagen, men endnu ikke havde modtaget denne henvendelse.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

- b) *Ny model for uddeling af projekttilskud, Udlodningsmidler til Friluftsliv*

Udlodningsudvalget havde, på baggrund af erfaringerne fra den første runde af de tre strategiske fokusområder – Sundhed og livskvalitet, Friluftslivets Vilkår og Børn og Unge, fundet anledning til at fremlægge et revideret forslag til rammer for uddeling af projekttilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv.

Der har i arbejdet med en ny model særligt været fokus på at udmønte det lovbestemte formål om at støtte befolkningens almene friluftsliv og naturforståelse, at afspejle den tidligere brandingprofil så præcist som muligt, samt at tilrettelægge uddelingen fleksibelt i forhold til både friluftslivets aktuelle behov, såvel som de årlige udsving i beløb til uddeling.

Udlodningsudvalget havde, på baggrund af bestyrelsens kommentarer på mødet den 31. oktober 2020, justeret modellen med henblik på bestyrelsens godkendelse.

Den fremlagte model indeholdt tre eksempler på aktuelle udfordringer for friluftslivet, som vil kunne adresseres med målrettede udmeldinger i form af udbud eller puljer. Udlodningsudvalget vil senere præsentere yderligere forslag til, hvilke konkrete udfordringer der kan adresseres via Udlodningsmidler til Friluftsliv, med baggrund i den færdige strategi og andre relevante inspirationskilder. Herunder de tidligere afsatte 3 x 10 millioner kr. til rekreative sti- og ruteprojekter, som bestyrelsen tidligere har besluttet under forbehold for samfinansiering fra en bredere kreds.

Flemming Larsen så gerne, at det bliver muligt at handle betydeligt hurtigere end beskrevet i modellen og dermed kunne melde "dagsaktuelle" puljer ud i pludselig opståede situationer. Han henviste til den situation, som opstod i forsommeren 2020, hvor Udlodningsmidler til Friluftsliv med kort varsel havde udmeldt en særlig pulje målrettet situationen opstået i relation til COVID-19 pandemien.

Bestyrelsen vedtog en ny model for uddeling af projekttilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv, således som den fremgik af det fremlagte bilag: "Rammer for uddeling af projekttilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv".

Bestyrelsen vedtog endvidere, at formandskabet i forening med Udlodningsudvalget, i særlige tilfælde underlagt et akut tidspres, kan udmelde puljer til aktuelle og relevante udfordringer i forhold til friluftslivets generelle behov og/eller samfundsmæssige dagsordner. En tilretning af proceduren vedrørende beslutningsgangen for udmelding af sådanne puljer forelægges bestyrelsen på et kommende bestyrelsesmøde.

Udlodningsudvalget vil på et kommende bestyrelsesmøde præsentere yderligere forslag til, hvilke konkrete udfordringer der kan adresseres via Udlodningsmidler til Friluftsliv.

c) *Indstillinger om tilskud og afslag 70. fordeling, 4. uddeling, Udlodningsmidler til Friluftsliv*

Kirsten Skovsby erklærede sig inhabil i forhold til behandlingen af sagsnummer 109852 - Nationalpark Kongernes Nordsjælland, Kongebioblitz.

Annesofie Bjerre erklærede sig inhabil i forhold til behandlingen af sagsnummer 109744 - Det Danske Spejderkorps, Friluftsudfordring for hele familien.

Jacob Jensen erklærede sig inhabil i forhold til behandlingen af sagsnummer 109803 - Nationalpark Skjoldungernes Land, Skoven i Skolen 3.0 og sagsnummer 109883 - Naturvejledning Danmark, Nye veje til børns naturforståelse.

Flemming Torp erklærede sig inhabil i forhold til behandlingen af sagsnummer 109960 – Ungdomsringen, Børn og unge stiller skarpt på naturen.

Mogens Kirkeby erklærede sig inhabil i forhold til behandlingen af sagsnummer 109744 - Det Danske Spejderkorps, Friluftsudfordring for hele familien, sagsnummer 109756 - DGI Midtjylland, Jeg går til natur, sagsnummer 109775 - DGI Storstrømmen, Ocean Rescue Camp på skoleskemaet, sagsnummer 109897 - DGI Vestjylland, Natur i øjenhøjde og sagsnummer 109942 - DGI Østjylland, Sammen i naturen # Ungtilung.

Bestyrelsen besluttede den 28. maj 2020 at udmønte det strategiske fokusområde "Børn og unge" via følgende to puljer:

- En pulje på i alt 10,5 millioner kr. til udviklingsprojekter, der udvikler og forankrer nye tilbud, som opfylder mindst ét af disse to formål:
  1. motiverer og skaber rammerne for, at flere børn og unge dyrker friluftsliv og er aktive i naturen, gerne med særligt fokus på de natur-uvante, eller
  2. øger børn og unges naturforståelse gennem aktiviteter og formidling i det fri.

Der kunne søges om tilskud på mellem 500.000 kr. og to millioner kr.

- En pulje på i alt 3,5 millioner kr. til lokale initiativer, der opfylder mindst ét af disse formål:
  1. fremmer friluftsliv og naturoplevelser for børn og unge, med særligt fokus på natur-uvante børn og unge, eller
  2. øger børn og unges naturforståelse gennem aktiviteter og formidling i det fri.

Der kunne søges om tilskud på mellem 20.000 og 100.000 kr.

De to puljer havde ansøgningsfrist den 15. september 2020, hvor der i alt indkom 217 ansøgninger med et samlet ansøgt beløb på 65 millioner kr.

Alle ansøgninger til de to puljer under fokusområdet var nu behandlet af administrationen.

Alle ansøgninger om støtte til og med 100.000 kr. var behandlet af Bevillingskomiteen på et møde den 15. december 2020, samt for en enkelt sags vedkommende genbehandlet ved skriftlig høring den 16. december 2020. **Flemming Larsen** forklarede, at Bevillingskomiteen havde behandlet 168 ansøgninger om støtte til og med 100.000 kr. og heraf havde bevilliget 81 tilsagn og 87 afslag. Han gjorde bestyrelsen opmærksom på, at tallet var anderledes end, hvad der fremgik af det udsendte bilag til dagsordenpunktet, idet Bevillingskomiteen efter genbehandling havde ændret et indstillet afslag til en bevilling på 65.000 kr. og dermed samlet havde bevilliget 3.884.900 kr. Den afsatte beløbsramme var 3.500.000 kr., som Bevillingskomiteen havde fundet grundlag for at overskride med henvisning til at kunne prioritere relativt enslydende ansøgninger. (*Referent bemærkning: Bestyrelsen har efterfølgende per mail den 17. december 2020 fået tilsendt oversigt over samtlige afslag og bevillinger behandlet af Bevillingskomiteen den 15. og 16. december 2020*).

Bestyrelsen behandlede de i alt 49 ansøgninger, hvor der søgtes mere end 100.000 kr. Der indstilledes 13 tilsagn og 36 afslag med et samlet indstillet bevillingsbeløb på 10.535.000 kr. Den afsatte beløbsramme var fastsat til 10.500.000 kr.

Som noget nyt forelå der som grundlag for bestyrelsen behandling et notat med uddybende bemærkninger vedrørende indstillingerne til tilskud til alle udviklingsprojekter på over 100.000 kr.

På spørgsmål fra **Flemming Larsen** bekræftede **Jakob Simonsen**, at der var tale om en app med en bred forankring og forventet bred udbredelse i forbindelse med ansøgning sagsnummer 109966, Intugreen, NaturX.

På spørgsmål fra **Leif Nielsen** forklarede **Jakob Simonsen**, at der er tale om en nytænkning, og at der er indbygget nye elementer som skattejagt med mere for børn i ansøgning sagsnummer 109753, Dansk Turismefremme, Et hav af ø-hop for børn, og at der således ikke er tale om en direkte konkurrence/overlap med det eksisterende Ø-pas projekt administreret af Landdistrikternes Fællesråd.

Det samlede indstillede bevilligede beløb var 14.419.900 kr. mod en afsat samlet beløbsramme på 14.000.000 kr. Tilsagnsprocenten var 43.

Bestyrelsen tog formanden for Bevillingskomiteen Flemming Larsens beretning om behandlingen af ansøgninger om støtte til og med 100.000 kr. behandlet af Bevillingskomiteen på mødet den 15. december 2020 december og ved skriftlig høring den 16. december 2020 til orientering.

Bestyrelsen godkendte indstillinger om tilskud og afslag til ansøgninger på over 100.000 kr., jævnfør liste af 7. december 2020 over behandlede sager i 70. fordeling, 4. uddeling.

5. Konkrete sager - genoptaget

e) Beskrivelse af Friluftsrådets arbejde med naturnationalparker og urørt skov

I juni 2020 blev der indgået politisk aftale blandt et flertal i Folketinget om udlæg af yderligere cirka 6.000 hektar urørt skov, ligesom der er indgået en parallel aftale om etablering af landets første to naturnationalparker. Både urørt skov og etableringen af naturnationalparker kan potentielt have stor betydning for friluftslivet.

I forlængelse af de indgåede aftaler er der på nationalt niveau nedsat en følgegruppe for arbejdet med urørt skov samt en arbejdsgruppe for interessenter til arbejdet med Naturnationalpark Gribskov og Naturnationalpark Fussingø. Friluftsrådet er repræsenteret i følgegruppen ved **Annesofie Bjerre** og arbejdsgruppen ved **Flemming Torp**, ligesom flere af Friluftsrådets medlemsorganisationer deltager i grupperne. På lokalt niveau etableres projektgrupper for hver af de to naturnationalparker, hvor Friluftsrådet også vil være repræsenteret.

Mogens Kirkeby spurgte om den repræsentative undersøgelse, som er omtalt i bilagets punkt Politik, er lig den befolkningsundersøgelse fra firmaet Kantar Gallup, som bestyrelsen netop var orienteret om per mail. Han betragtede undersøgelsen som meget lidt anvendelig i den politiske dialog om Friluftsrådets politik i relation til naturnationalparker og urørt skov.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen svarede hertil, at bestyrelsen på et senere bestyrelsesmøde skulle drøfte den foretagne befolkningsundersøgelse fra firmaet Kantar Gallup yderligere.

Mogens Kirkeby ønskede, at afsnittet om formål i notatet om Friluftsrådets arbejde med naturnationalparker og urørt skov ændres og bliver mere præcis i sine angivelser. Det er vigtigt, at bestyrelsen er inde over formuleringen af dette formål, da der er tale om et klart konfliktområde både internt i bestyrelsen, internt mellem medlemsorganisationer og i relation til en række naturbeskyttende eksterne organisationer og myndigheder.

Jacob Jensen advarede om, at forslaget om at oprette et uformelt dialogforum på sekretariatsniveau mellem Friluftsrådet og de medlemsorganisationer, der er repræsenteret i enten følgegruppen for urørt skov eller arbejdsgruppen for interessenter til arbejdet med Naturnationalpark Gribskov og Naturnationalpark Fussingø, nemt kan udvikle sig til, at medlemsorganisationerne opdeles i en A og B gruppe. Han fandt det vigtigt, at alle medlemsorganisationer involveres, og at det ikke alene er de organisationer, som ministeren har udvalgt til at være repræsenteret i de to ministeriegrupper.

Torbjørn Eriksen understregede, at der var tale om et uformelt dialogforum på sekretariatsniveau blandt andet med det formål at koordinere inden møderne i arbejds- og følgegruppen, men, at Friluftsrådet selvfølgelig løbende vil orientere og inddrage alle medlemsorganisationerne på lige fod.

Annesofie Bjerre havde noteret sig den store forskel, der var på de to etablerede ministeriegruppers arbejdsrammer. Følgegruppen for urørt skov havde få medlemmer, mange møder og over en lang tidsperiode. Arbejdsgruppen for interessenter til arbejdet med Naturnationalpark Gribskov og Naturnationalpark Fussingø havde mange medlemmer, få møder og over en meget kort tidsperiode.

Bestyrelsen fastlagde, hvordan Friluftsrådet vil organisere og koordinere arbejdet med naturnationalparker og urørt skov i forbindelse med etableringen af de kommende naturnationalparker og udlægningen af mere urørt skov jævnfør det fremlagte forslag til positionspapir. Dog skal afsnittet om formål gøres til genstand for yderligere drøftelser og præciseringer i bestyrelsen.

Der etableres et uformelt koordinationsforum på sekretariatsniveau mellem Friluftsrådet og de af medlemsorganisationerne, der er repræsenteret i enten følgegruppen for arbejdet med urørt skov eller arbejdsgruppen for interessenter til arbejdet med Naturnationalpark Gribskov og Naturnationalpark Fussingø eventuelt suppleret med repræsentanter fra andre af Friluftsrådets medlemsorganisationer, der ikke selv er repræsenteret i grupperne, men har særlige interesser i naturnationalparker og urørt skov. Friluftsrådet orienterer løbende og inddrager alle medlemsorganisationerne på lige fod.

Friluftsrådets sekretariat står for koordinering mellem indsatserne på lokalt og nationalt niveau. Sekretariatet sikrer, at den relevante viden og overordnede politik tilgår de lokale friluftsråd og sikrer, at relevant viden fra det lokale niveau tilgår Friluftsrådets repræsentanter på nationalt niveau.

For at understøtte Friluftsrådets repræsentanters arbejde i både følgegruppen for arbejdet med urørt skov og arbejdsgruppen for interessenter til arbejdet med Naturnationalpark Gribskov og Naturnationalpark Fussingø afholdes der løbende møder mellem de to repræsentanter og sekretariatet for at forberede og koordinere indsatsen i grupperne.

Der sikres en generel og løbende koordinering med bestyrelsen, formand og formandskabet, ligesom bestyrelsen er opmærksom på, at Udvalget for arealbaseret natur- og friluftsförvaltning i det åbne land også vil beskæftige sig med tilgrænsende problemstillinger.

Bestyrelsen besluttede, at indtil videre sættes der et fast punkt på alle bestyrelsesmøder - "Friluftsrådets arbejde med nationalparker og urørt skov" – med det formål at sikre en løbende orientering af bestyrelsen.

g) Samarbejde med DR om Danmarks Indsamling 6. februar 2021

Friluftsrådet har fået en forespørgsel fra DR om at bidrage med at udvikle og formidle "gode gerninger" op til den store nationale Danmarks Indsamling 2021, der sendes på DR 1 den 6. februar 2021. Årets tema er hjælp til coronakrisens børn.

Friluftsrådets rolle er at byde ind med forslag til gode (grønne) gerninger, komme med ideer til konkrete handlinger samt formidle denne mulighed for gode gerninger og aktiviteter til foreninger, skoler og dagtilbud. For Friluftsrådet er det primært en mulighed for at opnå synlighed og kommunikere de "sædvanlige" aktiviteter for børn og inspiration til friluftsliv ind i en helt ny sammenhæng og dermed nå bredere ud. Desuden er der mulighed for at indgå nye partnerskaber.

Friluftsrådet modtager ikke økonomiske midler i forbindelse med Danmarks Indsamling. Donationerne vil alene gå til Danmarks Indsamlingen, og der følger ikke penge med til at understøtte initiativet i Danmark, hvorfor eventuel deltagelse skal integreres og finansieres under Friluftsrådets almindelige drift.

Bestyrelsen godkendte, at Friluftsrådet medvirker i projektet Gode Gerninger i regi af DR som en del af Danmarks Indsamling 2021, og at udgifterne til deltagelsen i projektet indgår som en del af Friluftsrådets almindelige driftsudgifter.

3. Økonomi og regnskab

a) Status for Udlodningsmidler til Friluftsliv (Projektilskud)

Sekretariatet fremlagde et notat, der redegjorde for Status for Udlodningsmidler til Friluftsliv (Projektilskud).

Aktiver i Udlodningsmidler til Friluftsliv forventes reduceret fra omkring 188 millioner kr. ultimo 2019 til forventet lidt under 185 millioner kr. ultimo 2020.

Ved udgangen af 2020 forventes der at være 41,2 millioner kr. til uddeling de kommende år mod 45,9 millioner kr. ved udgangen af 2019.

Torbjørn Eriksen mindede bestyrelsen om, at Friluftsrådets igangværende dialog med Miljøstyrelsen som tilsynsmyndighed blandt andet omhandlede det hensigtsmæssige i at nedbringe størrelsen af de stående midler, idet formålet er uddeling af midlerne.

Bestyrelsen tog orienteringen om Status for Udlodningsmidler til Friluftsliv (Projektilskud) til efterretning.

b) Oversigt over projekter og programmer

Sekretariatet fremlagde en oversigt over Friluftsrådets igangværende og mulige nye projekter samt nuværende programmer herunder en oversigt over, hvordan programmer og projekter påvirker Friluftsrådets økonomi.

Der fremlagdes en oversigt visende restløbetiden for Friluftsrådets projekter.

I en anden oversigt var der for de enkelte projekter redegjort for:

- Kort projektbeskrivelse.
- Område og relevans for Friluftsrådet.
- Bevillings størrelse fra ekstern partner.
- Friluftsrådets egenfinansiering af projektet.
- Friluftsrådets lønandel uden egenfinansiering i projektet.

I en tredje oversigt var der redegjort for programmerne og projekternes økonomiske påvirkning af Friluftsrådets økonomi.

For programmerne var angivet salg i 2021 og forventet nettoresultat samt, hvor meget programmerne bidrager til dækning af Friluftsrådets fællesomkostninger i 2021 samt den samlede resultatpåvirkning i 2021 (netto resultat + bidrag til fællesomkostninger).

For projekterne var der redegjort for den samlede sum i 2021, det vil sige det modtagne tilskud og eventuel egenfinansiering. Yderligere var der redegjort for projekternes bidrag til dækning af Friluftsrådets fællesomkostningerne i 2021 samt den samlede resultatpåvirkning i 2021 (Bidrag til fællesomkostninger minus egenfinansiering).

Jacob Jensen noterede sig, at Programmet Badepunkt gav et negativt driftsresultat på 84.000 kr. og en samlet negativ påvirkning af Friluftsrådets drift på 51.000 kr. Hertil svarede **Torbjørn Eriksen**, at Programmet Badepunkt var under opbygning og skulle ses i sammenhæng med Programmet Blå Flag.

På spørgsmål fra **Jacob Jensen** forklarede **Torbjørn Eriksen**, at Projekt Børns Naturdannelse var et faseopdelt projekt, og at den i bilaget anførte modtagne bevilling på 984.000 kr. var bevilliget af ekstern fond, men at der pågår drøftelser med bevillingsgiver om hvilket indhold, der som sådan skal udføres under projektets fase 2.

Torben Melgaard påpegede, at Projekt udvikling af Naturparker i oversigten var angivet som relateret til Friluftsrådets strategiske tema om en rigere natur, men da projektet havde som hovedfokus at få flere danskere ud i naturparkerne, burde det mere rettelig være placeret under temaet adgang eller temaet inspiration til friluftsliv.

Bestyrelsen tog orienteringen om Friluftsrådets igangværende og mulige nye projekter samt nuværende programmer herunder redegørelse for, hvordan programmer og projekter påvirker Friluftsrådets økonomi til efterretning.

c) *Godkendelse af revideret budget 2021*

Der fremlagdes forslag til korrigeret budget for 2021. I et fremlagt notat var der redegjort for en række ændringer i udgifter og indtægter, som der var indarbejdet i forhold til det korrigerede budget, der blev præsenteret på bestyrelsesmødet den 31. oktober - 1. november 2020, og som bevirker, at det samlede resultat reduceres med 13.000 kr.

I forhold til det budget, som generalforsamlingen 2020 godkendte og det fremlagte korrigerede budget 2021 var der sket følgende ændringer:

- Omsætningen er steget med 4,3 millioner kr. primært på grund af forlængelsen af projektet Vores Natur.
- Omsætningsstigningen modsvares af stigende udgifter til projekter med 4,3 millioner kr. Her er det også primært forlængelsen af projektet Vores natur.
- Det samlede nettoresultat fra programmer er øget med 213.000 kr. på grund af øget abonnementsindtægter. Nettoresultat fra projekter er næsten uændret.
- Fællesomkostningerne er næsten uændret. Er samlet øget med 75.000 kr. fordi overførelse af fællesomkostninger til projekter er reduceret.

Tidligere bestyrelsesbeslutninger, der var indarbejdet i det fremlagte korrigerede budget:

- Strategiudvalgets arbejde. Afsat 50.000 kr. under politisk arbejde.
- Særlig politisk indsats. Afsat 150.000 kr. under politisk arbejde.
- Nye politiske udvalg. Afsat 100.000 kr. under politisk arbejde.
- Flere næstformænd. Afsat 50.000 kr. under fællesomkostninger.
- Øget indsats til projektudvikling. Afsat 210.000 kr. under fællesomkostninger.
- Evaluering af lokale Friluftsråd. Afsat 100.000 kr. under lokale Friluftsråd.

I det fremlagte forslag til korrigerede budget for 2021 var følgende nye projekter og projektførelser indarbejdet:

- Projekt Vores natur, forlængelse.
- Center for Børn og Natur, kommunikationsopgave.
- Projekt Friluftsliv i skolen (skulle have være afsluttet i 2020).
- Projekt Børns naturdannelse (skulle have være afsluttet i 2020).
- Projekt Naturens dag 2021 (egenfinansieringen forventes at stige fra 150.000 kr. til 208.000 kr.).

På spørgsmål fra **Flemming Torp** svarede **Claus Andersen**, at der for hele 2021 var afsat honorar til et formandskab bestående af formand, to næstformænd og formanden for Økonomiudvalget.

Torbjørn Eriksen gjorde opmærksom på, at der var afsat nye midler til cirka 1/3 del årsværk til udvikling af nye projekter. Derudover videreføres den etablerede praksis med, at der for de enkelte medarbejdere budgetteres med, at 80 procent af den samlede arbejdstid konteres til specifikke foruddefinerede formål/opgaver, mens de sidste 20 procent afsættes til ikke specificerede formål herunder udvikling af nye projekter.

Annesofie Bjerre ønskede, at der afsættes midler til styrkelse af den politiske interessevaretagelse på børne- og ungeområdet. Det var et ønske, som havde været drøftet i Børne- og ungeudvalget. **Jacob Jensen** henviste i forlængelse heraf til, at ønsket allerede blev fremført på bestyrelsesmødet i Skanör den 1. og 2. november 2019. **Flemming Torp** forklarede, at det eksempelvis var arbejdsopgaver, som relaterede til varetagelsen af friluftsanser i forbindelse med ændringer i bekendtgørelserne for uddannelserne af pædagoger og skolelærere. Han henviste også til, at ønsket om en styrket politisk interessevaretagelse på børne- og ungeområder blev fremført på generalforsamlingen 2019 og i forbindelse med medlemsmøderne forud for formandsvalget i 2019.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen efterlyste en beskrivelse af, hvad der nærmere lå i, at Friluftsrådet skulle engagere sig i politisk interessevaretagelse på børne- og ungeområdet.

Helge Søgaard pegede på, at der lå en oplagt mulighed i at benytte de afsatte økonomiske midler til at styrke udvikling af nye projekter til at fokusere på børne- og ungeområdet. Hertil svarede **flere bestyrelsesmedlemmer**, at det selvfølgelig var positivt at udvikle nye projekter med relation til børn og unge, men at ønsket var, at der afsattes ressourcer til politisk interessevaretagelse.

Helge Søgaard efterlyste konkrete forslag til, hvorledes afsættelse af 1/5-del årsværk til politisk varettagelse på børne- og ungeområdet skulle udmøntes i budgettet.

Torbjørn Eriksen gjorde bestyrelsen opmærksom på, at med mindre den bestemte andet, ville sekretariatet i samarbejde med Økonomiudvalget udarbejde et forslag til revideret budget for 2021, hvor der afsættes midler til politisk interessevaretagelse på børne- og ungeområdet, stadig under hensyntagen til det senestes fremlagte budget med et "0-resultat".

Bestyrelsen vedtog korrigeret budget for 2021, idet der afsættes midler til politisk interessevaretagelse på børne- og ungeområdet svarende til 1/5 årsværk. Senest på bestyrelsesmødet den 1. februar 2021 skal bestyrelsen på baggrund af et forslag fra Økonomiudvalget til besparelser forholde sig til de afledte økonomiske konsekvenser af beslutningen.

d) Godkendelse af budget 2022

Sekretariatet fremlagde et forslag til budget 2022 udvisende et overskud på 79.000 kr. og en omsætning på 35 millioner kr.

I forhold til præsentationen på bestyrelsesmødet den 31. oktober - 1. november 2020 var der kun sket en omfordeling af 50.000 kr. inden for fællesomkostningerne.

Forslaget til budget 2022 var i overvejende grad udarbejdet som en passiv fremskrivning af korrigeret budget 2021, idet følgende forhold var indarbejdet:

- Tre projekter afsluttes i 2021. Der skal derfor udvikles nye projekter for at imødegå et større omsætningstab.
- Der var medtaget uspecificerede projektindtægter i 2022 for 6,0 millioner kr.
- De uspecificerede projekter forventes at dække lønninger for 3,0 millioner kr.

Administration af Udlodningsmidler til Friluftsliv forventes reduceret, så den fortsat svarer til maksimalt 10 procent af de bevilgede projektmidler. Udgangspunkter herfor baserer sig på den seneste prognose for Udlodningsmidler, som dog er forbundet med stor usikkerhed.

Bestyrelsen vedtog budget for 2022, idet der afsættes midler til politisk interessevaretagelse på børne- og ungeområdet. Senest på bestyrelsesmødet den 1. februar 2021 skal bestyrelsen forholde sig til de afledte økonomiske konsekvenser af beslutningen.

e) *Operationalisering af risikovurdering og risikostyring af Friluftsrådets økonomi*

Bestyrelsen har på sit møde den 1.-2. november 2019 tilsluttet sig Økonomiudvalgets forslag om at gennemføre en årlig risikovurdering, som forelægges bestyrelsen. Der blev fremlagt et notat indeholdende en rapportering om og en risikovurdering af Friluftsrådets økonomi.

Sekretariatet havde med formanden for Økonomiudvalget drøftet en lang række risici svarende til de risici, der blev præsenteret sidste år samt eventuelle nye væsentlige risici. Friluftsrådet er forsikringsdækket på de fleste områder. Tilbage står et antal risici, som potentielt kan påføre Friluftsrådet større skade og som er almindeligt kendte risici i det omgivende samfund.

Der blev fremlagt et notat, hvor der var sorteret ned til fem risici:

- A. Bedrageri på Afrikaprojekter.
- B. Medarbejdernes bedrag.
- C. Sikkerhedsbrud hos IT-leverandør.
- D. Ulovlig ekstern adgang til bankkonti.
- E. Ekstern kryptering, afpresning.

Disse fem risici var alle målsat i forhold til faktorerne:

- Konsekvens.
- Sandsynlighed.
- Risikotal (konsekvens x sandsynlighed).
- Forebyggende handling.
- Afbødende handling.

Konklusion er, at de fem største risici fra sidste år fortsat udgør de største risici for Friluftsrådet.

Der vurderes ikke at være ændringer i konsekvens eller sandsynlighed i forhold til sidste år for de fem risikoelementer.

Helge Søgaard gjorde opmærksom på, at der desværre ved en fejl er byttet rundt på betegnelserne på de to akser (Sandsynlighed/Konsekvens) i figuren på side tre i bilaget.

Bestyrelsen drøftede risikovurderingen og noterede sig, at der med metoden således er foretaget en risikovurdering af Friluftsrådets økonomi, og at der som sådan ikke var behov for opfølgende konkrete beslutninger om faktiske indgreb eller ændringer. Bestyrelsen tog risikovurderingen til efterretning.

4. Friluftsrådets lokale arbejde

a) Friluftsrådets lokale arbejde, herunder opsamling fra Fællesmødet

De lokale friluftsråd har ønsket, at der foreligger et specifikt dokument, der beskriver de økonomiske retningslinjer for det lokale arbejde. Sekretariatet fremlagde et forslag til sådanne retningslinjer. Det har været en pointe for arbejdet med en ny struktur for Friluftsrådets lokale arbejder, at økonomiske forhold ikke skal være en hæmsko for det lokale arbejde blandt andet ved, at de lokale skal have mere medbestemmelse over, hvordan pengene kan bruges. Sekretariatet vil overvåge forbruget for de lokale friluftsråd, og når der er gjort flere erfaringer med de økonomiske rammer for det lokale arbejde, vil dette blive evalueret og forelagt bestyrelsen. **Helle Stuart** oplyste, at ingen af de etablerede temagrupper indtil videre har benyttet sig af muligheden for at disponere økonomisk inden for de beskrevne rammer.

På bestyrelsesmødet den 23. september 2020 besluttede Friluftsrådets bestyrelse at holde fast i perioden for afholdelse af årsmøder 2021 i første kvartal. Regionskontaktudvalget har efterfølgende på sit møde den 3. december 2020 vurderet, at det er bedre at forlænge perioden, så årsmøder afholdes fra januar til april måned 2021. Da 14 kredse skal afholde første årsmøde i 2021, vurderede Regionskontaktudvalget, at årsmøderne bedst afholdes som fysiske arrangementer, idet det forventes, at mange nye medlemmer dukker op. Såfremt der er lokalråd/kredse, som ønsker at afholde virtuelle årsmøder, anbefalede Regionskontaktudvalget, at Friluftsrådets bestyrelse bakker op om de virtuelle initiativer. Sekretariatet vil undersøge nærmere i forhold til digitale løsninger for afstemninger ved kampvalg. Sekretariatet vil ligeledes bistå de lokale friluftsråd med øvrige værktøjer til at facilitere møder med mere online, såfremt det er nødvendigt.

På grund af usikkerhed om forsamlingsforbud indstilledes det at rykke lokalbestyrelsesseminaret til efteråret 2021, og at det faglige seminar afholdes som webinar i foråret 2021. Det faglige seminar og lokalbestyrelsesseminaret "bytter plads" således i 2021 i forhold til, hvad der tidligere har været skitseret.

Næstformand **Jacob Jensen** og **Helle Stuart**, formand for Regionskontaktudvalget, orienterede om et afholdt møde med Friluftsrådet København, hvor det blev drøftet, hvordan Friluftsrådet København kan gå i gang med at implementere den nye struktur. Friluftsrådet i København planlægger årsmøde i april 2021 under rammerne for ny struktur.

Hverken Friluftsrådet København eller Bornholm afvikler årsmøde i 2020.

Fællesmødet blev afholdt for første gang online i reduceret form den 25. november 2020. Programmet for Fællesmødet indeholdt orientering om nye perspektiver for Friluftsrådet, oplæg fra tre lokalråd med fokus på, hvordan de har fået lokalpolitisk indflydelse til inspiration for de andre formænd, spørgsmål og sager fra de lokale friluftsråd, samt en snak om brugen af virtuelle løsninger under COVID-19 pandemien.

Der var afholdt møde i Regionskontaktudvalget den 3. december 2020. På mødet blev blandt andet udvalgets arbejdsform, det lokale arbejde under COVID-19 pandemien og processen for evalueringen af den nye struktur drøftet.

Rammerne og processen for evaluering af Friluftsrådets nye lokale struktur afventer tiltræden af Friluftsrådets nye direktør **Winni Grosbøll**, da det antages, at hun vil kunne bidrage med stor

indsigt i lokalpolitisk interessevaretagelse. Rammerne for evalueringen af den nye lokale struktur forelægges til bestyrelsens stillingtagen på et bestyrelsesmøde primo 2021. Det bemærkes dog, at der i Friluftsrådets budget for 2021 er afsat en ramme på 100.000 kr. til en kommende evaluering.

Bestyrelsen vedtog de fremlagte retningslinjer omhandlende økonomi for de lokale friluftsråd. Når der er gjort flere erfaringer med de økonomiske rammer for det lokale arbejde, vil dette blive evalueret og forelagt bestyrelsen.

Bestyrelsen besluttede at forlænge perioden for årsmøder 2021 med én måned, således at de kan afholdes fra januar til april 2021, samt bakkede op om de lokalråd/kredse, som ønsker at afholde virtuelle årsmøder i stedet for fysiske.

Bestyrelsen besluttede at udsætte lokalbestyrelsesseminaret (tidligere kredsbestyrelsesseminaret) fra foråret 2021 til efterår 2021 af hensyn til COVID-19 pandemien.

Rammerne for evalueringen af den nye lokale struktur forelægges til bestyrelsens stillingtagen på et bestyrelsesmøde primo 2021.

Bestyrelsen tog den øvrige orientering om arbejdet på kredsområdet til efterretning.

5. Konkrete sager - genoptaget

b) Friluftsrådets deltagelse i Naturmødet 2021 og øvrige politiske events i 2021

Bestyrelsen har tidligere år taget stilling til Friluftsrådets deltagelse i folkemøder og større events, både hvad angår niveauet og indholdet i Friluftsrådets programpunkter. I 2020 blev størstedelen af disse aflyst eller gennemført i en digital version.

Naturmødet i 2021 gennemføres både online og som fysisk møde i Hirtshals i dagene fredag den 28. maj til søndag den 30. maj 2021. Friluftsrådet har budt ind til det officielle program med emner, der dels egner sig til udsendelserne fra Hirtshals med involvering af digitalt publikum og dels knytter sig til de forventede aktuelle arbejdsområder udpeget i den kommende "Strategi for Friluftsrådet 2021".

Sekretariatet foreslog, at medlemsorganisationerne inviteres til idéudvikling på fælles digitale koncepter, der kan synliggøre dem og sætte friluftslivet på dagsordenen på Naturmødets digitale del.

Folkemødet på Bornholm 2021 afholdes også som delvist digitalt og delvist som fysisk arrangement i Allinge i dagene 17.-20. juni 2021. Friluftsrådet er blevet godkendt som arrangør, men der er endnu ikke udarbejdet ideer til program eller oplæg til omfang af deltagelse. Arrangementerne må i et vist omfang forventes gennemført i samarbejde med andre, herunder Nord-Dea-Fonden.

Outdoor Summit i Faaborg-Midtfyn Kommune planlægges afholdt den 6.-7. maj 2021. Det er primært for beslutningstagere og udvalgte deltagere fra organisationer.

Friluftsrådet deltog i forberedelsen af Klimafolkemødet 2020 i Middelfart. Klimafolkemødet 2020 blev gennemført uden aktiv deltagelse fra Friluftsrådet og med begrænset publikum i august 2020.

Mogens Kirkeby oplyste, at han deltager i Outdoor Summit 2021 i regi af sit engagement i DGI.

Flemming Torp mindede om, at bestyrelsen havde besluttet at benytte begge begreber naturforståelse og naturdannelse parallelt, og at dette selvfølgelig også måtte gælde det indmeldte tema til afvikling på Naturmødet 2021. **Astrid Mortensen** bekræftede, at dette selvfølgelig var gældende, men anførte, at i de tilfælde, hvor der henvises til projektet og rapporten Naturdannelse, giver det mening at tale om dette begreb.

Flemming Larsen fandt, at det bør overvejes at fremkomme med yderligere et emne på Naturmødet 2021: Friluftsliv i naturparker, naturnationalparker og nationalparker. Han ville drøfte det yderligere i Udvalget for Friluftsrådets arbejde med arealbaseret natur- og friluftsförvaltning i det åbne land og derefter vende tilbage til bestyrelsen.

Jakob Simonsen og **Astrid Mortensen** gjorde opmærksom på, at Friluftsrådet står som medarrangør af Outdoor Summit 2021, og at årets tema er "Sundere Børn og Unge gennem Aktivt Udeliv", hvoraf et af sporene handler om naturdannelse.

Bestyrelsen tog orienteringen om blandt andet planlægning og programpunkter i forbindelse med Naturmødet 2021 til efterretning.

Bestyrelsen tilkendegav en prioritering af deltagelse i følgende prioriteret rækkefølge Naturmødet 2021, Folkemødet 2021 og Outdoor Summit 2021 men ikke nødvendigvis Klimafolkemøde 2021. Bestyrelsen var opmærksom på, at 2021 næppe ville blive et år, hvor arrangementerne kunne gennemføres i fuld fysisk format. Det må antages, at ikke alle bestyrelsesmedlemmer forventes at få mulighed for at deltage i alle events.

c) *Projektforslag: Unge Friluftaktivister*

På bestyrelsesmødet den 17. december 2019 blev ideen om Projekt Unge Friluftaktivister for første gang fremlagt Friluftsrådets bestyrelse, og på bestyrelsesmødet den 5. februar 2020 besluttede bestyrelsen at prioritere ideen om Projekt Unge Friluftaktivister. Projekt Unge Friluftaktivister har til formål at samle og uddanne unge til arbejdet med friluftsliv, med hensigten om at styrke arbejdet i Friluftsrådets lokale organisation.

På baggrund af workshop og møder holdt i løbet af 2020, er der udarbejdet to konceptbeskrivelser, som mangler at blive kvalificeret af flere af Friluftsrådets medlemsorganisationer med henblik på at kunne fremlægge en projektbeskrivelse til bestyrelsesmødet den 31. maj 2021.

Helle Stuart uddybede og oplyste, at det overvejes at justere ideen om afholdelse af Camp for Unge Friluftaktivister som et centralt arrangement til i stedet at afvikle det i tilknytning til de lokale friluftsråd og afviklet som flere arrangementer landet rundt, idet det vil give bedre grundlag for, at de unge deltagere kan kobles direkte på det lokale arbejde.

Mogens Kirkeby påpegede, at bestyrelsen tidligere på bestyrelsesmødet havde bevilliget økonomisk støtte til flere udviklingsprojekter for børn og unge. Han advarede mod, at der blev opbygget for mange parallelle og måske konkurrerende udviklingsforløb for unge relateret til friluftsliv.

Bestyrelsen godkendte, at konceptbeskrivelser for Camp for Unge Friluftaktivister og Uddannelse for Unge Friluftaktivister kvalificeres af medlemsorganisationerne på en workshop til foråret 2021, således der kan fremlægges en endelig projektbeskrivelse til bestyrelsens stillingtagen på mødet den 31. maj 2020.

Bestyrelsen tiltrådte, at ideen om etablering af et rådgivende råd kan indgå i drøftelserne i Udvalget for Nye Samarbejdsformer.

d) *Generalforsamlingen - forberedelse*

Friluftsrådets generalforsamling finder sted onsdag den 28. april 2021 kl. 13.00 -17.00. Der er reserveret mødelokaler i IDA Conference, Kalvebod Brygge 31, 1560 København V, men sekretariatet afsøger mulighed for andre mødefaciliteter, som bedre vil kunne rumme generalforsamlingen under hensyntagen til de af myndighederne udstedte retningslinjer for forsamlinger i forbindelse med COVID-19 pandemien. Endvidere undersøges mulighederne for at afholde generalforsamlingen digitalt, såfremt COVID-19 pandemien ikke tillader afholdelse af en fysisk generalforsamling.

Generalforsamlingen varsles via mail til medlemsorganisationerne senest fredag den 26. februar 2021. Heri oplyses, hvor generalforsamlingen afholdes, og at der er åbent for tilmelding på Friluftsrådets hjemmeside.

Den officielle indkaldelse med foreløbig dagsorden og oplysninger om valg på generalforsamlingen samt frist for at opstille kandidater med videre vil blive udsendt elektronisk onsdag den 17. marts 2021 (seks uger før generalforsamlingen).

I år skal der vælges formand og fem bestyrelsesmedlemmer. Medlemsorganisationerne har frist for at opstille kandidater via indstillingsbrev, som skal modtages i sekretariatet senest onsdag den 31. marts 2021 (fire uger før generalforsamlingen). Det gælder også de af bestyrelsens medlemmer, der genopstiller.

Følgende bestyrelsesmedlemmer er på valg:

- Annesofie Bjerre
- Jacob Jensen
- Flemming Larsen
- Helle Stuart
- Helge Søgaard

Endelig dagsorden med opstillede kandidater til bestyrelsesvalget samt regnskaber for 2020 udsendes senest onsdag den 14. april 2021 (to uger før generalforsamlingen).

Regnskaberne for 2020 fremlægges til gennemsyn i Friluftsrådets sekretariat, Scandiagade 13, 2450 København SV på to nærmere angivne dage i ugen op til generalforsamlingens afholdelse.

Gæster fra samarbejdsorganisationer, myndigheder med flere inviteres til at deltage i generalforsamlingen via mail senest onsdag den 7. april 2021.

Den skriftlige beretning produceres i løbet af februar 2021 og fremsendes til formanden til kommentering den 1. marts 2021 med den deadline 9. marts 2021. Bestyrelsen får mulighed for at se det dagsaktuelle udkast på bestyrelsesmødet den 22. marts 2021. Den skriftlige årsberetning 2020 kommer til at ligge på Friluftsrådets hjemmeside fra senest fredag den 26. marts 2021. Direkte link sendes til medlemsorganisationerne. Disposition for den skriftlige beretning vil blive fremlagt for bestyrelsen på mødet mandag den 1. februar 2020.

Den mundtlige beretning bliver skrevet af sekretariatet i dialog med formanden. Den endelige version påtænkes rundsendt til de enkelte bestyrelsesmedlemmer umiddelbart forud for bestyrelsesmødet inden generalforsamlingen.

På bestyrelsesmødet den 1. februar 2021 skal bestyrelsen tage stilling til fastlæggelse af forslag til kontingent for 2022, forslag til dirigent, forslag til valg af revisor, forslag til eventuel gæstetaler med mere.

Torbjørn Eriksen informerede om, at sekretariatet havde reserveret faciliteter til afholdelse af generalforsamlingen 2021 i Copenhagen Towers i Ørestaden, idet de reserverede mødefaciliteter i IDA Mødecenter ikke vil kunne rumme de forventede op mod 150 deltagere, såfremt der som følge af COVID-19 pandemien fortsat til april 2021 vil gælde en række restriktioner for forsamlinger. Sekretariatet vil også undersøge mulighederne for afholdelse af en fuld digital generalforsamling.

Annesofie Bjerre oplyste, at Udvalget for nye samarbejdsformer på førstkommende møde ville drøfte format for fremtidige generalforsamlinger i Friluftsrådet. Måske kunne der fremkomme forslag, som kunne indarbejdes i afvikling af generalforsamlingen allerede i 2021.

Flere bestyrelsesmedlemmer bad med henvisning til forløbet i forbindelse med seneste generalforsamling om, at udkastet til den mundtlige beretning rundsendes til bestyrelsen i bedre tid, således at bestyrelsesmedlemmerne reelt har mulighed for at fremkomme med eventuelle kommentarer til udkastet.

Bestyrelsen tog de angivne tidspunkter for generalforsamlingens varsling med mere til efterretning og besluttede, at bestyrelsesmedlemmerne modtager udkastet til mundtlig beretning i så god tid forud for generalforsamlingen, at de har mulighed for at fremkomme med kommentarer til udkastet.

f) *Positionspapir: Friluftsrådets holdning til en vildere natur*

Sekretariatet fremlagde udkast til et positionspapir om Friluftsrådets holdning til en vildere natur. På bestyrelsesmødet den 31. oktober 2020 blev det besluttet, at der udarbejdes et positionspapir om vildere natur primo 2021. Efterfølgende har Friluftsrådet fået oplyst, at processen for arbejdsgruppen for naturnationalparker bliver meget kort og hurtig og nu forventes afsluttet i løbet af første kvartal 2021. Derfor er processen med udarbejdelsen af positionspapiret fremrykket, da der er behov for klare budskaber her og nu.

Positionspapiret indeholder syv overordnede budskaber:

1. Friluftsrådet bakker op om vildere natur, der bidrager til rigere natur og naturforståelse.
2. Vildere natur skal både fremme rig natur og friluftsliv.
3. Vildere natur skal placeres, så det sikrer muligheder for et rigt og mangfoldigt friluftsliv.
4. Udformning og forvaltning skal både tage hensyn til natur og friluftsliv.
5. God adgang, infrastruktur og formidling skal skabe godt friluftsliv og folkelig opbakning.
6. Lokal forankring er en forudsætning for langsigtet opbakning.
7. Vildere natur kræver løbende evaluering.

Bestyrelsen drøftede rammerne for færdiggørelse af positionspapiret. På bestyrelsesmødet den 18. marts 2020 besluttede bestyrelsen, at følgende rammer skulle gælde for udarbejdelse af positionspapirer:

- Inddragelse i arbejdet med positionspapirer: Sekretariatet inddrager kredse og medlemsorganisationer i udarbejdelsen af positionspapirerne på baggrund af vurdering af emnets relevans for kredse og medlemsorganisationer. Bestyrelsen kan ved igangsættelse af arbejdet pege på lokale friluftsråd og kredse eller medlemsorganisationer, som skal inddrages i arbejdet. Hvis medlemsorganisation selv mener, at de er relevante at inddrage i arbejdet, skal de inddrages i arbejdet.
- Godkendelse af positionspapirer: De endelige positionspapirer godkendes af bestyrelsen.

Torbjørn Eriksen forklarede, at der er tale om et første udkast til positionspapir, og budskaberne er derfor endnu ikke konsoliderede. Han pegede på, at Friluftsrådets viden om emnet, problemstillinger og løsninger udvikles løbende i takt med, at sekretariatet får input fra arbejdsgrupper, følgegruppe og projektgrupper med videre, men at der er brug for klare budskaber nu og her, hvis Friluftsrådet vil sætte et aftryk på de igangværende politiske processer omkring etablering af naturnationalparker og udlæg af urørt skov. Derfor anbefalede sekretariatet, at positionspapiret bruges som et arbejdsrapport eller foreløbigt positionspapir, der løbende udvikles og godkendes af bestyrelsen, men hvor der også indhentes input fra medlemsorganisationer for eksempel via medlemsmøde og lokale friluftsråd via Regionskontaktudvalget, der bruges til at kvalificere indholdet. Det er forventningen, at der skal udarbejdes et mere detaljeret papir til de lokale friluftsråd med mere konkrete løsningsforslag og gode eksempler, som vil kunne bruges sammen med det overordnede positionspapir.

Han kunne i øvrigt oplyse, at han sammen med repræsentanter for Danmarks Idrætsforbund havde været inviteret til et orienteringsmøde i Miljøministeriets departement om det kommende lovforslag, der skal give mulighed for et lovmæssigt ophæng af de naturnationalparker, som et politisk flertal har besluttet at etablere. Det lovmæssige ophæng bliver et forslag til et nyt kapitel i Lov om naturbeskyttelse. Men der må også forventes tilpasning af andre love. Lovforslaget fremsættes i januar 2021. Der gennemføres en offentlig høring i en fireugers periode og udvalgte NGO-organisationer inviteres til orienterings- og informationsmøder.

Han henviste til, at Miljøministeren i et nyligt afholdt møde med Det Grønne Kontaktudvalg havde understreget, at politikerne med oprettelsen af naturnationalparkerne og udlæg af urørte skove nu havde leveret på ønsket om at styrke mulighederne for en øget biodiversitet, og at hun håbede, at organisationerne i Det Grønne Kontaktudvalg også ville vise forståelse for, at det var vigtigt at sikre befolkningens oplevelsesmuligheder på disse statsejede naturarealer.

Flemming Torp refererede fra det første møde i Arbejdsgruppen for interessenter til arbejdet med Naturnationalpark Gribskov og Naturnationalpark Fussingø. Der forventes kun afholdt

yderligere ét møde i januar 2021 og derefter ikke flere, idet den politiske aftale forudsætter, at de to naturnationalparker etableres i begyndelsen af 2022. Denne hast gør, at interessenter både lokale og landspolitiske nemt kommer i klemme, og at det bliver svært at kunne udøve den ønskede indflydelse på etableringen. Han fandt det afgørende, at Friluftsrådet går ind i den aktuelle politiske debat og argumenterer for fastholdelse af det dobbelte formål med de aktuelle naturpolitiske tiltag. Han forudså en kæmpeopgave med at klæde Friluftsrådet lokale aktører på politisk, da drøftelserne i stort omfang vil skulle foregå lokalt, og da Friluftsrådet bør argumentere for tiltag, som giver mest biodiversitet for pengene og bygger på et adaptivt forvaltningssyn. Oprettelse af naturnationalparkerne og udlæggelsen af de urørte statslige skove må ikke ende som forvaltningen af Molslaboratoriets arealer, hvor der ikke forelå en forvaltningsplan, der omfatter alle samfundsmæssige ønsker, før man heggede arealerne og slap store græssende dyr ud på arealerne.

Jacob Jensen fandt, at udkastet til positionspapir på udmærket vis dækkede Friluftsrådets position i forhold til oprettelsen af naturnationalparker og udlæg af urørte skove. Øvelsen er at markere, at Friluftsrådet bakker fuldt op bag opgaven med at skabe bedre forhold for dyr og planter, så biodiversiteten kan øges og så fremføre friluftønskerne. Han havde en række konkrete forslag til tekstpræciseringer i papiret.

Helge Søgaard og **Mogens Kirkeby** ønskede, at friluftaktiviteterne skrives længere frem i positionspapiret. Det er vigtigt at synliggøre, at Friluftsrådet står for, at det skal være muligt at dyrke friluftsliv i naturen herunder i naturnationalparker og i de urørte skove. Friluftsrådet skal kræve, at der foreligger en plan for, hvordan man vil sikre, at der kan dyrkes friluftaktiviteter i de enkelte naturnationalparker og i skove udpeget som urørte skove. I sin nuværende udformning prioriteres natur før friluftsliv i udkastet til positionspapir. Det er i orden at holde fast i, at der er tale om et dobbelt formål med disse naturpolitiske initiativer, men det skal ikke fremgå, at styrkelsen af biodiversitet går forud for befolkningens mulighed for at benytte disse statsjede arealer til friluftsliv.

Mogens Kirkeby tilføjede, at det er vigtigt, at bestyrelsen erkender, at der i netop udformningen af et papir som det fremlagte er uenigheder blandt bestyrelsens medlemmer og blandt medlemsorganisationerne. Derfor kræves en mere dybtgående drøftelse i bestyrelsen før sådant papir besluttet og offentliggøres. Han pegede på, at dem, der bifalder den alt for hurtige proces med etableringen af naturnationalparkerne og udlægget af de urørte skove, altovervejende er de, der står som modstandere af et aktivt friluftsliv. Forfægtelse af det dobbelte formål kræver jo også, at de naturbeskyttende (medlems-)organisationer erklærer, at de også reelt og i praksis er villige til at arbejde for et sådan dobbeltformål.

Kirsten Skovsby, der repræsenterer Danmarks Jægerforbund i Arbejdsgruppen for interessenter til arbejdet med Naturnationalpark Gribskov og Naturnationalpark Fussingø, havde stor forståelse for de af **Helge Søgaard** og **Mogens Kirkeby** fremførte synspunkter. Hun havde på det første møde i arbejdsgruppen oplevet, at der fra de fleste repræsentanter for Friluftsrådets medlemsorganisationer havde været udvist stor forståelse for det dobbelte formål, men at alene repræsentanten for Dansk Ornitologisk Forening havde taget afstand fra udøvelse af et aktivt friluftsliv i naturnationalparkerne.

Torben Melgaard argumenterede for, at Friluftsrådet måtte forvente, at der i naturnationalparkerne og andre naturbeskyttede områder skulle udlægges mindre enklaver, refugier, hvor der ikke blev tilladt at færdes og der dermed var begrænsning for udøvelse af friluftsliv. Han var af

den opfattelse, at dette ville styrke mulighederne for friluftsoplevelser i de omgivende dele af naturområdet.

Flemming Larsen tog afstand fra sådanne permanent udlæg af naturområder uden offentlig adgang og **formanden Niels-Christian Hansen** advarede mod, at der sådan hen ad vejen indførtes generelle krav om udlæg af naturarealer eksklusivt reserveret til naturbeskyttelsesformål, hvad enten de kaldes stilleområder, refugier, naturenklaver, reservater eller naturressourcer.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen opsummerede, at Friluftsrådet må arbejde målrettet på at sikre, at interessenterne inddrages både nationalt og lokalt, og at forvaltningsplanerne for de enkelte naturnationalparker og for de urørte statsskove skal være baseret på faglig evidens. Friluftsrådet vil advare mod, at der generelt indføres stillezoner eller refugier i de statsejede naturarealer uden offentlig adgang. Han ville i sin egenskab af formand tage kontakt til udvalgte medlemsorganisationer i løbet af januar 2021 og markere Friluftsrådets standpunkter. Han ville ligeledes sikre sig, at Miljøministeren og ikke mindst hendes embedsværk var fuldt vidende om Friluftsrådets standpunkter.

Bestyrelsen bad sekretariatet om at arbejde videre med udkastet til positionspapir om vildere natur til brug som arbejdsrapport for Friluftsrådets positionering i forhold til vildere natur, og blandt andet fremdrage det aktive friluftslivs vilkår og krav, og at forvaltningsplanerne for de enkelte statslige naturområder ikke alene skal forholde sig til spørgsmålet om styrkelse af biodiversitet i de pågældende områder, men også skal forholde sig konstruktivt og progressivt til vilkårene for befolkningens aktive brug af de statslige naturområder.

På sigt bør der udarbejdes en "pixiudgave" af positionspapiret.

Papirets hovedbudskaber kan danne foreløbig grundlag for Friluftsrådets ageren i de aktuelle drøftelser omkring eksempelvis vilkårene for udlæg af Naturnationalpark Grib Skov og Naturnationalpark Fussingø. Positionspapiret om Friluftsrådets holdning til en vildere natur må indtil videre ikke offentliggøres eller deles uden for organisationen.

Bestyrelsen ønsker at få forelagt en revideret udgave af positionspapiret til fortsat drøftelse på bestyrelsesmødet den 1. februar 2021 og forventer at få forelagt endeligt udarbejdet positionspapir om Friluftsrådets holdning til en vildere natur til vedtagelse på bestyrelsesmødet den 22. marts 2021.

6. Politiske Udviklingsområder og Indsatsområder

Der forelå ikke emner til behandling under dette dagsordenspunkt.

7. Eksterne udvalg og repræsentationer

Der forelå ikke emner til behandling under dette dagsordenspunkt.

10. Meddelelser

a) *Nyt om personale og hus*

Torbjørn Eriksen oplyste, at kommunikationskonsulent Signe Frøkiær Schous midlertidige ansættelse udløber per 31. december 2020, og at kommunikationskonsulent Mette Kjær Nielsen har opsagt sin stilling til fratræden per 31. januar 2021. Sidstnævntes stilling vil blive søgt genbesat.

Han gjorde bestyrelsen opmærksom på, at sekretariatet således aktuelt var bemannet med fem personer mindre end i august 2020, og at det selvfølgelig havde en betydning for omfanget af de leverancer, som sekretariatet kunne levere.

Bestyrelsen tog orienteringen om personale og hus til efterretning.

b) *Nyt fra Formandskabet*

Der var afholdt møde i Formandskabet den 24. november 2020 med følgende dagsordenspunkter:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Orientering om Winni Grosbølls besøg i sekretariatet med videre
3. Udkast til dagsorden for det kommende bestyrelsesmøde
4. Tange sø – repræsentation i arbejdsgruppe
5. Regionsrådsformand Sophie Hæstorp Andersen invitation til politisk rundbordssamtale om børn og unges sundhed den 18. januar 2020
6. Følgegruppe vedrørende projektet "Fremtidens Lystfiskerforening"
7. Orientering om status vedrørende naturnationalparker med videre
8. Kort status på arbejdet med arbejdsgruppe for naturnationalparker og følgegruppe for urørt skov.

Formandskabet havde truffet følgende beslutninger:

- **Jacob Jensen** repræsenterer Friluftsrådet i arbejdsgruppe vedrørende Tange Sø.
- **Helle Stuart** repræsenterer Friluftsrådet ved politisk rundbordssamtale om børn og unges sundhed den 18. januar 2020.
- **Torben Meldgaard** repræsenterer Friluftsrådet i følgegruppe vedrørende projektet "Fremtidens Lystfiskerforening".

Bestyrelsen tiltrådte beslutninger truffet af formandskabet og tog orienteringen om øvrige emner drøftet i formandskabet til efterretning.

11. Eventuelt

På spørgsmål fra Jacob Jensen svarede Torbjørn Eriksen, at der ikke på Finansloven for 2021 er afsat penge til at understøtte arbejdet med en nationalt rekreativt sti- og rutenet. Han tilføjede, at det for tiden var svært at opretholde en dialog om projektet med Miljøministeriets departement, der var travlt optaget af andre opgaver.

Jacob Jensen henviste til emne O 7 e: Tange Sø arbejdsgruppe i "Orientering til Friluftsrådets bestyrelse, 16. december 2020". Han refererede kort til arbejdet i arbejdsgruppen og forklarede, at Friluftsrådets aktuelle tilgang til sagen var tilsvarende bestyrelsens tidligere beslutninger:

- **De mange, også modsatrettede interesser, omkring Tangeværket og Tange Sø, har hidtil gjort det vanskeligt at pege på en løsning for området fremtid. Friluftsrådet finder imidlertid, at der nu må træffes beslutning om området fremtid.**
- **Friluftsrådet respekterer naturligvis både Vandramme-, Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektivet, men juraen er ikke mejslet i sten og de forskellige direktiver spiller ikke nødvendigvis fuldstændigt sammen.**
- **Der er mange stærke rekreative interesser knyttet til Tange Sø og til Gudenåen. Tange Sø giver nogle helt enestående rekreative muligheder. Et naturgenopretningsprojekt for Gudenåen skal derfor sikre, at de rekreative aktiviteter i og ved søen fortsat kan udøves i mindst samme omfang som nu.**
- **Friluftsrådet finder ikke, at Tangeværkets el-produktion har en størrelse, der berettiger til, at dette tillægges nogen vægt eller værdi i beslutningsprocessen. Friluftsrådet finder alene Tangeværket bevaringsværdigt som museum og kulturmiljø.**

Jacob Jensen spurgte om Friluftsrådet engagerede sig i forhold til, at der i et udkast til vejledning fra EU Kommissionen til, hvordan man skal udpege og forvalte naturen i beskyttede områder – herunder Natura 2000-områder, fremføres, at der ikke bør tillades jagt og fiskeri i de beskyttede naturområder.

Torbjørn Eriksen svarede, at man i sekretariatet er opmærksom på spørgsmålet, men at man ikke aktuelt har ageret i sagen. Han forklarede, at den danske regering bakkede op bag EU's biodiversitetsstrategi, som blandt andet foreskriver, at 10 procent af EU's areal skal pålægges bestemmelser som strengt beskyttet natur, men at den danske regering har understreget, at dette 10 procents krav ikke nødvendigvis gælder nationalt, idet der er tale om et krav på europæisk niveau.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen oplyste, at han var blevet kontaktet af Danmark Jægerforbund om samme sag og i den forbindelse havde svaret, at Friluftsrådet bakkede Danmarks Jægerforbund og Danmarks Sportsfiskerforbund op i denne sag. Friluftsrådet finder ikke, at der bør indføres et generelt stop for jagt og fiskeri i de beskyttede naturområder. Han havde aftalt, at bolden ligger hos de to medlemsorganisationer, og at de melder ind, når de ønsker Friluftsrådets yderligere ageren.

Formanden oplyste med henvisning til dagsordens punkt 9 a: Status for klage over afgørelse på ansøgning til Udlodningsmidler til Friluftsliv, puljen Adgang/udviklingsprojekter, at der siden afviklingen af bestyrelsesmødets del 1 var modtaget henvendelse fra Miljøstyrelsen, hvor Friluftsrådet bliver bedt om en redegørelse i forbindelse med Miljøstyrelsens behandling af klagen. Friluftsrådet afgiver redegørelsen inden den fastsatte frist i januar 2021.

Afslutningsvis ønskede bestyrelsesmedlemmerne hinanden en Glædelig Jul og et Godt Nytår.

12. Evaluering af bestyrelsens arbejde

- a) *Intern evaluering af bestyrelsens arbejde (Lukket punkt)*

Bestyrelsen besluttede at udsætte punktet til behandling på bestyrelsesmødet den 1. februar 2021.

*Referat: Anker Madsen, 23. december 2020
Referat godkendt, 19. januar 2021*